

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 11 maja 2023

WOOS.420.48.2022.MP1.14

**DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach**

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775) [dalej zwanej ustawą Kpa] oraz art. 71 ust. 1, art 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. f, art. 84, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) [dalej zwanej ustawą ooś], po rozpatrzeniu wniosku z 10 października 2022 r. (data wpływu do tut. Organu 12 października 2022 r.) pełnomocnika Inwestora: Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. z siedzibą przy ul. Mszczonowskiej 4, 02-337 Warszawa

orzekam

- I. Stwierdzić brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa gazociągu DN500 Tworzeń – Szopienice – opracowanie dokumentacji projektowej”.
- II. Ustalić następujące warunki realizacji przedsięwzięcia:
  1. Zaplecza budowy należy lokalizować poza terenami wskazanymi w tabeli nr 1:

Tabela nr 1

Lp.	Przybliżony kilometrąż		Uzasadnienie wyłączenia (na całej szerokości terenu realizacji przedsięwzięcia)
	od	Do	
1	0+245	0+344	Bufor ochronny 50 m od rowu melioracyjnego. Potencjalne siedliska rozrodcze płazów
2	0+648	0+750	Bufor ochronny 50 m od rowu Klimontowskiego. Potencjalne siedliska rozrodcze płazów

Lp.	Przybliżony kilometraż		Uzasadnienie wyłączenia
3	w km 2+295	-	Potencjalne siedliska rozrodcze płazów
4	w km 2+399	-	Potencjalne siedliska rozrodcze płazów.
5	3+095	4+090	Bufor ochronny 50 m od rowu melioracyjnego, tereny bagienne. Potencjalne siedliska rozrodcze płazów
6	4+680	7+505	Bufor ochronny 50 m od cieku /rowów melioracyjnych. Potencjalne siedliska rozrodcze płazów

oraz w odległości nie mniejszej niż:

- 1) poza terenami w pasie 100 m (po 50 m na stronę) od cieków wodnych,
  - 2) poza siedliskiem 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (od km 6+944 do km 6+987, strona prawa gazociągu),
  - 3) w odległości nie mniejszej niż 10 m od zadrzewień, w tym pojedynczych drzew nieprzeznaczonych do usunięcia,
  - 4) w minimalnej odległości 200 m od obszarów chronionych, w tym od najbliższych położonych obszarów Natura 2000: Dolina Białej Przemszy PLH240038, Lipienniki w Dąbrowie Górniczej PLH240037 oraz obszaru natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043.
2. Nadzór przyrodniczy każdorazowo ma ocenić i zdecydować o wyłączeniu z lokalizacji zapleczy budowy, dodatkowych terenów, które w jego ocenie zostaną uznane za cenne przyrodniczo.
  3. Przekroczenia cieków i rowów melioracyjnych należy wykonać metodami bezwykopowymi lub wykopem otwartym nie ingerując w parametry koryta.
  4. Na odcinkach realizowanych metodą bezwykopową nie należy usuwać wierzchniej warstwy gleby. Przy przekraczaniu cieków wodnych metodą bezwykopową prace należy prowadzić z zastosowaniem rozwiązań technicznych i organizacyjnych zabezpieczających przed niszczeniem brzegów i zasypywaniem cieku wodnego oraz ich zanieczyszczeniem poprzez: zakaz ruchu sprzętu ciężkiego w odległości mniejszej niż 1,5 m od górnej krawędzi skarpy koryta cieku, zakaz wjeżdżania do rzeki sprzętem wykorzystywanym w czasie realizacji inwestycji.
  5. Przy przekraczaniu rowów metodą wykopu otwartego w następującej lokalizacji gazociągu: w km ok. 3+275, ok. 3+387, ok. 5+613, ok. 6+722, ok. 5+780, ok. 6+425, ok. 6+497 należy:
    - 1) rowy po ułożeniu rurociągu i zasypaniu wykopu, odbudować i zabezpieczyć na odcinku pasa montażowego,
    - 2) ukształtowanie dna i skarp rowów należy przywrócić do stanu pierwotnego przy użyciu materiału naturalnego pochodzenia tj. faszyny, darniny, kamienia.

6. Metodą bezwykopową należy przekroczyć ciekі wodne, tereny podmokłe występujące na trasie planowanego gazociągu, w lokalizacji określonej w tabeli nr 2

Tabela nr 2

L.p.	Kilometraż gazociągu od – do [km]	Nazwa ciekі
1	0+292 - 0+301	rów bez nazwy
	0+687 - 0+758	rów Klimontowski
	3+690 - 3+818	rów bez nazwy (dopływ do stawu Smug, tereny bagienne oraz rowu bez nazwy)
2	4+993 - 5+027 5+315-5+341	potok Jamki
3	6+833 - 6+904	rów bez nazwy

7. Do realizacji prac przygotowawczych oraz robót ziemnych można przystąpić po uprzednim sprawdzeniu przez nadzór przyrodniczy, nie wcześniej niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem tych prac, czy na powierzchni terenu objętego oddziaływaniem nie znajdują się siedliska oraz stanowiska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. W przypadku ich stwierdzenia nadzór przyrodniczy zadecyduje o dalszym sposobie postępowania, tj. o przeniesieniu/przesadzeniu lub ewentualnym zniszczeniu oraz uzyskaniu zezwolenia na czynności podlegające zakazom, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody.
8. Usunięcia drzew i krzewów w zwartym drzewostanie (tereny leśne), które kolidują z projektowanym przedsięwzięciem, należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków, tj. od 16 października do końca lutego. Usunięcia pozostałych drzew i krzewów (pojedynczych i rozproszonych), można dokonać w innym terminie niż podany wyżej, jednak po wykluczeniu przez nadzór ornitologiczny możliwości występowania w ich obrębie gniazd ptasich.
9. Należy skontrolować przeznaczone do usunięcia drzewa dziuplaste oraz drzewa o średnicy pnia powyżej 50 cm na wysokości 1,3 m, pod kątem wykorzystywania ich jako siedliska bezkręgowców oraz schronień letnich i zimowych nietoperzy. Kontrola powinna zostać przeprowadzona przez specjalistę entomologa i chiropterologa z nadzoru przyrodniczego, na maksymalnie 3 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku stwierdzenia siedlisk nietoperzy i owadów, usunięcie drzew możliwe będzie po uzyskaniu zezwolenia na realizację czynności zakazanych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt.
10. Drzewa znajdujące się w obrębie inwestycji, nieprzeznaczone do wycinki, należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi lub chemicznymi w następujący sposób:
- 1) osłonić pnie drzew przy użyciu np. drewnianych listew, tkaniny jutowej lub grubych mat słomianych lub trzciniowych,
  - 2) wykopy bezpośrednio przy pniach drzew wykonywać ręcznie. Przycięte korzenie należy zabezpieczyć preparatami grzybobójczymi. Odkopane korzenie winny zostać wpuszczone głębiej i zabezpieczone przed wysychaniem lub przed przymrozkami. Wykopy w pobliżu drzew winny zostać niezwłocznie zasypane,

- 3) zabrania się obcinania korzeni szkieletowych drzew, gdyż grozi to zachwianiem ich statyki,
  - 4) w obrębie rzutu korony nie można magazynować materiałów chemicznych, budowlanych i ziemi z powstałych wykopów, stosować otwartego ognia, lokalizować placów manewrowych i miejsc postoju sprzętu ciężkiego,
  - 5) po zakończeniu prac zabezpieczenia drzew należy zdemontować.
11. W celu ochrony przed nieumyślnym zabijaniem zwierząt w trakcie realizacji przedsięwzięcia:
- 1) przed przystąpieniem do wykonywania prac terenowych wszyscy pracownicy powinni zostać przeszkoleni i poinformowani o sposobie postępowania w przypadku stwierdzenia na terenie budowy małych i średnich zwierząt,
  - 2) prace związane ze zdjęciem wierzchniej warstwy gleby na odcinkach wykonywanych metodą wykopową należy wykonać jednokierunkowo (w okresie jesienno-zimowym, tj. od 15 października do końca lutego), w celu ograniczenia śmiertelności owadów żerujących i przystępujących do rozrodu na roślinach,
  - 3) przed rozpoczęciem sezonu lęgowego ptaków, tj. przed 1 marca, skarpy i ściany powstałe w trakcie prowadzenia prac ziemnych, należy zabezpieczyć przed możliwością zasiedlenia przez ptaki, poprzez ich wyprofilowanie tj. złagodzenie nachylenia co najmniej do 30 stopni. W przypadku braku takiej możliwości, należy je osłonić zabezpieczającą siatką lub agrowłókniną, w celu braku możliwości zasiedlenia ich przez ptaki,
  - 4) prace w rejonie siedlisk płazów, w trakcie migracji i okresu rozrodczego płazów (marzec – listopad), prowadzić pod nadzorem herpetologicznym,
  - 5) w miejscach stwierdzonych siedlisk płazów należy zabezpieczyć plac budowy przed możliwością przedostawania się na jego teren małych zwierząt, w tym płazów, poprzez:
    - a) montaż w okresie od 1 marca do 15 listopada ogrodzeń tymczasowych w przebiegu granicy inwestycji, w rejonie aktualnego frontu robót z możliwością przemieszczania ich w miarę postępu prac, pod nadzorem herpetologicznym. Ogrodzenie powinno być stabilne oraz mieć trwałą naciąg, aby nie dopuścić do fałdowania, które obniża jego efektywność. Wygradzenie powinno być wykonane z siatki metalowej o oczkach wielkości maksymalnie 0,5 cm x 0,5 cm, folii polimerowej lub geotkaniny. Powinno mieć wysokość nie mniejszą niż 50 cm ponad powierzchnię gruntu, być osadzone w gruncie na głębokość nie mniejszą niż 30 cm i wyposażone w przewieszkę o szerokości minimum 10 cm, skierowaną „na zewnątrz” od placu budowy. Wolne końce ogrodzeń należy zakończyć U – kształtnymi zawrotkami (gdzie końcowa część ogrodzenia powinna przebiegać pod kątem prostym do granicy obszaru budowy), co skutecznie uniemożliwi płazom i innym małym zwierzętom przedostanie się na teren budowy. Ogrodzenia należy zastosować w lokalizacjach określonych w tabeli nr 3,

Tabela nr 3

Lp.	Strona	Przybliżony kilometraż gazociągu od –do (km)
1	lewa i prawa	0+245 - 0+270
2		0+305 - 0+345
3		0+645 - 0+680
4		3+095 - 3+690
5		3+815 - 4+090
6		4+690 - 4+840
7		4+875 - 4+995
8		5+025 - 5+075
9		5+135 - 5+315
10		5+340 - 6+560
11		6+810 - 6+880
12		6+900 - 6+955
13		7+050 -7+505

- b) po zewnętrznej stronie ogrodzeń tymczasowych, co 10 - 15 m, zamontować należy wiadra wkopane równo z gruntem, z przepuszczalnym (perforowanym) dnem, o wysokości minimum 40 cm – tak aby stanowiły pułapki, pozwalające na wyłowienie migrujących zwierząt (płazów) i ich późniejsze przeniesienie do właściwych siedlisk, poza strefę zagrożenia. Wiaderka winny być wyposażone w rozwiązania umożliwiające opuszczenie ich przez drobne ssaki (np. patyk), a na dnie pułapki należy umieścić materiał osłaniający zwierzęta przed mrozem, słońcem lub drapieżnikami (np. liście, mech, ziemia),
- c) w okresie wiosennych i jesiennych migracji, tj. od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października, należy kontrolować wiaderka, zagłębienia wypełnione wodą oraz zastoiska i zalewiska dwa razy dziennie (rano i wieczorem), w pozostałym okresie (z wyłączeniem okresu od 15 listopada do końca lutego) raz dziennie. W przypadku stwierdzenia obecności zwierząt, osobniki należy przenieść do miejsca o cechach siedliska, w którym występują w sposób naturalny, bezpośrednio po stwierdzeniu ich obecności,
- d) przy zakładaniu wygradzeń tymczasowych należy uwzględnić występowanie w ich ciągu rowów melioracyjnych i je wygradzić w taki sposób, aby uniemożliwić wejście małych zwierząt, w tym płazów na plac budowy,
- e) co najmniej raz w tygodniu należy kontrolować ogrodzenia pod kątem ich szczelności, a ewentualne wady niezwłocznie usuwać,
- f) szczegółowe miejsca, sposób montażu i czas funkcjonowania ogrodzenia, określić powinien ekspert z nadzoru herpetologicznego, z uwzględnieniem warunków pogodowych i rzeczywistego natężenia ich migracji,
- g) dopuszcza się zastosowanie ścianek szczelnych (które ograniczą dopływ wód gruntowych do wykopu, a tym samym odwodnienie wykopów będzie mniej intensywne) do tymczasowego wygradzenia, przy czym wówczas należy pozostawić ich elementy ok. 0,5 m nad

powierzchnią gruntu, tworząc w ten sposób palisadę ochronną. Zastosowanie szczelnych ścianek będzie możliwe jednak tylko w przypadku, gdy nie spowoduje to konieczności poszerzenia pasa budowlano-montażowego,

- 6) wygrodzić/oznakować istniejące i potencjalne miejsca rozrodu płazów, pod nadzorem herpetologa:
    - a) wygradzenia wykonać należy przy użyciu dobrze widocznej, jaskrawej, dwukolorowej taśmy, o szerokości 7 – 10 cm, rozpiętej pomiędzy wbitymi w ziemię palikami (na wysokości ok. 1 – 1,5 m),
    - b) prace związane z wygradzaniem przeprowadzić należy najpóźniej 1 – 2 tygodnie przed rozpoczęciem prac ziemnych na danym odcinku budowy inwestycji,
    - c) taśmę wygradzeniową należy usunąć po zakończeniu realizacji inwestycji,
  - 7) należy zastosować skarpowanie wykopów w lokalizacji określonej przez nadzór przyrodniczy, umożliwiającym samodzielne wydostanie się zwierząt (małych i dużych) lub w przypadku uzasadnionym należy wprowadzić rozwiązania polegające na wstawieniu do wykopów desek tworzących swego rodzaju pomost umożliwiającą wydostanie się zwierząt z wykopów,
  - 8) do oświetlenia zapleczy budowy, baz materiałowo-sprzętowych oraz dróg technologicznych, należy stosować lampy o możliwie najniższej emisji barw niebieskich i promieniowania UV i temperaturze barwowej ≤ 3000 K. Do oświetlenia stosować należy lampy o kierunkowej wiązce światła - oświetlenie powinno być skierowane w stronę zaplecza budowy.
12. W celu ochrony przed rozprzestrzenianiem inwazyjnych gatunków roślin:
- 1) dla roślin zielnych:
    - a) usunąć stwierdzone rośliny metodą mechaniczną – koszenie ręczne (kosa tradycyjna, kosa spalinowa, maczeta, sekator), co najmniej 3 razy w ciągu roku: połowa maja, połowa lipca, połowa września,
    - b) dokładnie zebrać skoszoną biomasę do foliowych worków, a następnie wywieźć i zutylizować,
    - c) po każdorazowym koszeniu wykopać części podziemne roślin, a następnie dokładnie zebrać korzenie i podobnie, jak w przypadku biomasy z części nadziemnych roślin, przetransportować i zutylizować,
    - d) ziemię zawierającą kłącza podziemne czy inne elementy rośliny, przekazać jako odpad i nie wykorzystywać w celu uporządkowania terenu. Klasyfikacji przydatności ziemi do powtórnego wykorzystania w kontekście występowania elementów roślin inwazyjnych powinien wykonać nadzór przyrodniczy,
    - e) po zakończeniu prac budowlanych teren obsiać rodzimymi gatunkami zielnymi,
  - 2) dla drzew i krzewów obcych gatunków – usunąć pędy wraz z kłęczami i korzeniami / karpy korzeniowe, celem ograniczenia ich rozprzestrzeniania.
13. Na etapie realizacji przedsięwzięcia należy zapewnić nadzór przyrodniczy, w celu kontroli stanu środowiska przyrodniczego, pełniony przez osoby legitymujące się doświadczeniem odpowiednim do zakresu wykonywanego nadzoru (botanicznego, herpetologicznego, chiropterologicznego, ornitologicznego, entomologicznego

i teriologicznego) oraz w prowadzeniu prac terenowych, identyfikacji szaty roślinnej i gatunków fauny. Do zadań nadzoru przyrodniczego będzie należało:

- 1) botanik - równolegle do prowadzonych prac:
  - a) identyfikacja i usuwanie gatunków inwazyjnych roślin,
  - b) identyfikacja i kontrola przestrzegania zasad ochrony płatów chronionych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionych roślin, w tym siedliska przyrodniczego 7230: m.in. określenie lokalizacji i sposobu montażu wygradzeń, ich widoczne oznakowanie w terenie oraz kontrola ich stanu i demontaż po zakończeniu prac,
  - c) kontrola zachowania terminu wycinki drzew,
  - d) identyfikacja i określenie konieczności przenoszenia gatunków chronionych roślin,
  - e) identyfikacja i wskazanie terenów wykluczonych z lokalizacji zapleczy budowy, baz materiałowo- sprzętowych, wymienionymi w pkt II.1 decyzji,
  - f) kontrola stanu zabezpieczenia zieleni nieprzeznaczonej do wycinki przed wpływem prac budowlanych,
- 2) herpetolog - cały obszar inwestycji, w tym:
  - a) identyfikacja obecności płazów na terenie i w odległości 50 m od obszaru przedsięwzięcia oraz w przypadku zaistnienia takiej konieczności podejmowanie decyzji o wprowadzaniu zabezpieczeń dla tej grupy zwierząt, w postaci wygradzenia,
  - b) weryfikacja występowania efemerycznych zbiorników wodnych mogących stanowić siedliska rozrodu płazów i ewentualne ich wygradzenie z zastosowaniem wygradzenia zgodnie z pkt. II.11.6) decyzji,
  - c) określenie terminu zakładania, nadzór i kontrola skuteczności zabezpieczeń placu budowy przed dostępem płazów (wygradzenia, wiaderka wkopane w ziemię, etc.),
- 3) ornitolog - cały obszar inwestycji:
  - a) kontrola terminów prowadzenia wycinki zieleni, usunięcia wierzchniej warstwy gleby,
  - b) kontrola terenu w trakcie wycinki zieleni, w celu określenia ewentualnego występowania zasiedlonych dziupli oraz gniazd ptaków, kontrola obecności zajętych gniazd ptaków w roślinności zielnej i bezpośrednio na ziemi na trasie planowanej inwestycji oraz przeprowadzenia podziału zadrzewień na zwarte, rozproszone i pojedyncze,
- 4) entomolog – cały obszar inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem terenów, na których prowadzone będzie usuwanie wierzchniej warstwy podłoża oraz wycinka drzew, w tym:
  - a) kontrola terminów usuwania wierzchniej warstwy gleby na odcinkach prowadzenia prac metodą wykopową,
  - b) nadzór w trakcie usunięcia drzew dziuplastych oraz tych, których średnica na wysokości 130 cm przekracza 50 cm (mogących stanowić potencjalnie siedlisko dla chronionych bezkręgowców),
- 5) teriolog, w tym chiropterolog:

- a) identyfikowanie obecności gatunków chronionych ssaków na obszarze i w najbliższym sąsiedztwie obszaru inwestycji, podejmowanie i koordynacja działań związanych z ochroną teriofauny oraz kontrola skuteczności realizowanych działań w tym zakresie,
  - b) kontrola sposobu wykonania wykopów, umożliwiających samodzielne wyjście uwięzionych zwierząt,
  - c) nadzór w trakcie usunięcia drzew dziuplastych oraz drzew których średnica na wysokości 130 cm przekracza 50 cm (mogących stanowić potencjalne siedlisko nietoperzy).
14. Należy stosować rozwiązania organizacyjne i techniczne mające na celu minimalizację emisji wtórnej pyłu z miejsc prowadzenia prac budowlanych i montażowych oraz środków transportu przewożących materiały pyliste, w szczególności poprzez:
- 1) zabezpieczenie materiałów sypkich, pylistych, stanowiących surowce do budowy oraz mas ziemnych i odpadów o takim samym charakterze, powstających podczas prac budowlanych, przed ich rozwiewaniem (np. przykrywanie plandekami, zraszanie wodą – w przypadku mas ziemnych),
  - 2) czyszczenie kół pojazdów przed wyjazdem z placu budowy na drogi publiczne.
15. W zakresie ochrony środowiska gruntowo – wodnego:
- 1) w sytuacjach awaryjnych (np. wyciek paliwa, oleju) należy podjąć niezwłoczne działania mające na celu zapobieganie przenikaniu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych (np. poprzez unieszkodliwienie wycieku za pomocą odpowiednich sorbentów);
  - 2) zanieczyszczony substancjami ropopochodnymi grunt należy wybrać i przekazać do neutralizacji uprawnionym podmiotom;
  - 3) magazynowanie odpadów prowadzić tak, aby uniknąć powstawania niekontrolowanych odcieków; odpady niebezpieczne magazynować w wydzielonych, zadaszonych, zamykanych pomieszczeniach, z utwardzonym i szczelnym podłożem, tak aby nie dopuścić do przenikania ewentualnych odcieków do środowiska gruntowo - wodnego;
  - 4) zaplecze techniczne, miejsca magazynowania materiałów budowlanych i odpadów oraz miejsca postoju maszyn budowlanych i sprzętu transportowego należy zorganizować na terenie utwardzonym lub pokrytym materiałem izolacyjnym oraz w odległości od cieków wodnych, którą określono w pkt II.1 decyzji;
  - 5) miejsca tankowania pojazdów i sprzętu budowlanego zlokalizować w odległości od cieków wodnych, która została określona określono w pkt II.1, wyłożyć szczelnymi płytami betonowymi lub matami zabezpieczającymi środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi. Ponadto we wszystkich ww. miejscach oraz w miejscach bezpośrednich prac budowlanych, należy zapewnić dostępność sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, mogącego wystąpić w następstwie sytuacji awaryjnych,

- 6) materiały potencjalnie niebezpieczne dla środowiska gruntowo - wodnego, (tj. oleje, smary, farby, masy i powłoki uszczelniające) magazynować w szczelnych i zamykanych pojemnikach na utwardzonym podłożu.

Uzasadnienie

Wnioskiem z 10 października 2022 r. (data wpływu: 12 października 2022 r.) Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. z siedzibą przy ul. Mszczonowskiej 4, 02-337 Warszawa działając poprzez pełnomocnika, zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie decyzji o środowiskowych dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa gazociągu DN500 Tworzeń – Szopienice – opracowanie dokumentacji projektowej”.

Do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach załączono:

- 1) kartę informacyjną przedsięwzięcia, sporządzoną 10 października 2022 r., wraz z załącznikami do niej,
- 2) mapę sytuacyjno wysokościową,
- 3) pełnomocnictwo,
- 4) dowód uiszczenia opłaty skarbowej za pełnomocnictwo oraz wydanie decyzji.

Tut. organ pismem z 14 października 2022 r. wezwał do uzupełnienia wniosku o właściwie wykonaną mapę sytuacyjno wysokościową z zaznaczonym terenem realizacji przedsięwzięcia oraz obszarem oddziaływania. Przy piśmie z 4 listopada 2022 r. pełnomocnik Inwestora przedłożył właściwie wykonany ww. dokument.

Wyżej przedstawione dokumenty były podstawą do analizy i oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Planowane zamierzenie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 31 - instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. 2019, poz. 1839 z późn. zm.).

Przedmiotowe przedsięwzięcie, zgodnie z zapisami art. 6 pkt. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) wskazującymi, że celem publicznym jest „budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń” jest inwestycją celu publicznego.

Zgodnie z informacją zawartą w karcie informacyjnej przedsięwzięcia ww. przedsięwzięcie realizowane będzie w oparciu o art. 38 ust. 2 lit. zg ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1836 z późn. zm.), dalej zwaną inwestycją w zakresie terminalu.

Biorąc pod uwagę powyższe, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o oś organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach.

Dane o złożonym wniosku zostały umieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (EKOPORTAL) prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz w systemie „Baza danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko” prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.

Zawiadomieniem z 14 października 2022 r., znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.2 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, działając na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu powiadomił Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o złożeniu do tut. Organu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

W związku z faktem, iż liczba stron postępowania przekracza 10 (stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie; jest to przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu), tut. Organ zastosował przepisy art. 49 Kpa, powiadamiając o wszczęciu postępowania obwieszczeniem z 15 listopada 2022 r., znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.3.

Obwieszczenie zamieszczono na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

Przedmiotowe obwieszczenie pismem z 14 listopada 2022 r., znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.4 przekazano do Urzędu Miasta Dąbrowa Górnicza oraz Urzędu Miasta w Sosnowcu celem podania do wiadomości stronom w sposób zwyczajowo przyjęty w ww. Urzędach. Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza 5 grudnia 2022 r. zwrócił obwieszczenie RDOŚ w Katowicach, znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.3 z informacją o zamieszczeniu obwieszczenia na tablicy ogłoszeń oraz w BIP Urzędu Miasta Dąbrowa Górnicza w terminie 16.11.2022 r. - 30.11.2022 r. Prezydent Miasta Sosnowca 5 grudnia 2022 r. zwrócił obwieszczenie RDOŚ w Katowicach, znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.3 wraz z informacją o zamieszczeniu obwieszczenia na tablicy ogłoszeń oraz w BIP Urzędu Miasta Będzin w terminie 16.11.2022 r. do 30.11.2022 r.

Wypełniając dyspozycję art. 61 § 4 ustawy Kpa, powiadomiono strony postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz kolejnych jego etapach, a także o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, w tym prawie do przeglądania akt sprawy, sporządzania z nich notatek i odpisów (art. 73 § 1 ustawy Kpa) oraz do zgłaszania ewentualnych uwag i wniosków.

Pismem z 21 listopada 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wezwał inwestora do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia. 2 grudnia 2022 r. wpłynął do tut. organu wniosek o przedłużenie terminu przedłożenia uzupełnienia do 30 grudnia 2022 r. Tut. organ przy piśmie z 6 grudnia 2022 r. zgodził się na przedłożenie określonych w piśmie z 21 listopada 2022 r. do 30 grudnia 2022 r. Przy piśmie z 22 grudnia 2022 r. inwestor przedłożył ww. wyjaśnienia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach pismem z 3 stycznia 2023 r. wezwał ponownie do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia. 1 lutego 2023 r. zostało przedłożone do tut. organu uzupełnienie materiału dowodowego.

Z uwagi, na to, iż przedłożony materiał dowodowy wymagał doprecyzowania w kwestiach ochrony przyrody, tut. organ wezwał inwestora kolejny raz do uzupełnienia karty pismem z 24 lutego 2023 r. Uzupełnienie karty zostało przedłożone wraz z pismem z 13 marca 2023 r.

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2 i art. 78 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy o oś Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wnioskiem z 13 lutego 2023 r., znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.8 wystąpił do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wyrażenie opinii odnośnie do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - o określenie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Wypełniając dyspozycję art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o oś Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wnioskiem z 13 lutego 2023 r., znak: WOOŚ.420.48.2022.MP1.9, wystąpił do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Katowicach o wyrażenie opinii odnośnie do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – o określenie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Katowicach pismem z 28 lutego 2023 r. zn.: GL.ZZŚ.2.4901.36.2023.KR.1 wezwał Inwestora do uzupełnienia karty informacyjnej. Pismem z 6 marca 2023 r. tut. organ przekazał Inwestorowi ww. wezwanie. Przy piśmie z 13 marca 2023 r. uzupełniono kartę o określone w ww. piśmie kwestie. 17 marca 2023 r. wymagane uzupełnienie przekazano Dyrektorowi Zarządu Zlewni w Katowicach. Opinią z 31 marca 2023 r. Dyrektor Zarządu Zlewni w Katowicach odstąpił od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia i jednocześnie określił warunki realizacji przedsięwzięcia.

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w opinii sanitarnej z 17 lutego 2023 r., znak: NS-NZ.9022.25.4.2023, wyraził stanowisko o odstąpieniu od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Z zachowaniem zasady czynnego udziału stron w postępowaniu, zgodnie z art. 10 § 1 ustawy Kpa, zawiadomiono strony postępowania o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy i złożenia ewentualnych uwag (obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 6 kwietnia 2023 r. zn.: WOOŚ.420.48.2022.MP1.13).

Obwieszczenie zamieszczono na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

Przedmiotowe obwieszczenie pismem z 7 kwietnia 2023 r. przekazano do Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej oraz Urzędu Miasta Sosnowiec celem podania do wiadomości stronom w sposób zwyczajowo przyjęty w ww. Urzędach. Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza 5 maja 2023 r. zwrócił obwieszczenie RDOŚ w Katowicach, zn.: WOOŚ.420.48.2022.MP1.13 z informacją o zamieszczeniu obwieszczenia na tablicy ogłoszeń oraz w BIP Urzędu Miasta Dąbrowa Górnicza w terminie 11.04.2023 r. - 25.04.2023 r. Prezydent Miasta Sosnowca ww. obwieszczenie zwrócił do tut. organu

28 kwietnia 2022 r. podając informację o zamieszczeniu obwieszczenia na tablicy ogłoszeń oraz w BIP Urzędu Miasta Sosnowiec w terminie 7.04.2023 r. - 21.04.2023 r.

Do dnia wydania niniejszej decyzji żadna ze stron postępowania nie zgłosiła się do tutejszego Organu, aby zapoznać się z aktami sprawy. Strony postępowania nie wniosły też uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy o oś właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Jednocześnie w ww. przepisie ustawodawca wskazał, że nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji w zakresie terminalu. Wobec powyższego wydanie niniejszej decyzji nie jest uzależnione od stwierdzenia zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Inwestycja polegać będzie na budowie gazociągu DN500 MOP 5,5MPa o długości ok. 7600 m oraz budowie nowego zespołu zaporowo-upustowego wraz z likwidacją ZZU: KZ1002, KZ1001, KZ1000. Ponadto w ramach inwestycji zachodzi konieczność przebudowy wodociągu (długość ok. 60 m) w miejscu włączenia gazociągu, ponieważ znajduje się on w strefie kontrolowanej. Początek inwestycji znajduje się w rejonie ul. Wileńskiej w Sosnowcu, a koniec na terenie węzła Tworzeń w Dąbrowie Górniczej. Trasa projektowanego gazociągu przebiega przez teren województwa śląskiego, powiatu Sosnowiec, gminy M. Sosnowiec, obręb: Klimontów, Porąbka, Zagórze, Kazimierz oraz powiatu Dąbrowa Górnicza, gminy Dąbrowa Górnicza, obręb: Strzemieszyce Wielkie, Dąbrowa Górnicza I, Dąbrowa Górnicza II.

Trasa projektowanego gazociągu rozpoczyna swój bieg w pobliżu skrzyżowania ulic Wileńskiej i Porębskiej w Sosnowcu i kieruje się w stronę północną, następnie przebiega przez teren Rodzinnych Ogródków Działkowych „Maluch” oraz ulicę Porębską, w rejonie której przewidziany został zespół zaporowo-upustowy. Dalej trasa gazociągu przez ok. 1,2 km przebiega przez tereny rolne krzyżując się m.in. z liniami SN i WN. Następnie gazociąg przesyłowy przechodzi przez łącznicę drogi S1 oraz drogę powiatową – ulicę Lenartowicza. Przez kolejne 350 m gazociąg przebiega przez tereny rolne wzdłuż drogi ekspresowej S1, aż do miejsca włączenia do istniejącego gazociągu. W dalszej części projektowany rurociąg włącza się do istniejącego w rejonie ul. Nowej i przez ok 2 km przebiega przez grunty leśne oraz tereny różne. W km ok. 3+350 trasa gazociągu W1 skręca w prawo zbliżając się do drogi powiatowej – ul. Kazimierzowskiej.

Projektowany gazociąg zostanie poddany hydraulicznej próbie ciśnieniowej. Hydrostatyczne próby odbiorowe (wytrzymałości i szczelności) mają na celu potwierdzenie i zagwarantowanie wytrzymałości rurociągu zaprojektowanego zgodnie z obowiązującym prawem i przepisami technicznymi dla parametrów obliczeniowych. Wykonanie prób potwierdza również prawidłowe posadowienie i wykonanie gazociągu. Hydrauliczne próby ciśnieniowe zostaną przeprowadzone przy użyciu wody.

Grunty przekształcone w wyniku realizacji prac budowlanych (wykopu) będą przywrócone do stanu poprzedzającego prace wykonawcze zaraz po zakończeniu prac. Drogi, dojazdy i dojścia do posesji, ogrodzenia, zbrocza i wszelkie inne obiekty bądź elementy zagospodarowania terenu uszkodzone i naruszone w wyniku budowy będą również natychmiast po jej zakończeniu przywrócone do stanu poprzedzającego prace wykonawcze

zgodnie z wymaganiami prawa, w uzgodnieniu z właścicielami i zarządcami i ewentualnie z właściwymi organami administracji.

Przed uruchomieniem gazociąg musi spełniać wszystkie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U.2013, poz. 640), Polskich Normach i Normach Zakładowych.

Po zakończeniu realizacji projektowany gazociąg będzie przekazany do eksploatacji. Zakres prac eksploatacyjnych prowadzonych w ramach utrzymywania właściwego stanu technicznego gazociągu przesyłowego będzie zgodny z procedurami Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz System S.A.

Po analizie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia pod kątem uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzania oceny stwierdzono, że w przedmiotowym przypadku nie zachodzą szczegółowe uwarunkowania zawarte w art. 63 ust. 1 ustawy ooś.

Etap realizacji przedsięwzięcia charakteryzować się będzie możliwością wystąpienia oddziaływania na środowisko podczas prowadzonych robót budowlanych. W trakcie przebudowy gazociągu wystąpi czasowe naruszenie powierzchni gruntu, wystąpi również emisja zanieczyszczeń do powietrza, emisja hałasu, emisja odpadów typowych dla procesów budowlanych.

Na etapie realizacji przedmiotowych zadań będą miały miejsce emisje i uciążliwości typowe dla okresów budów, tj. nieznaczne emisje spalin i pyłów do powietrza oraz hałasu powstałe w związku z pracą pojazdów, maszyn, i urządzeń oraz powstawanie odpadów z rozbiórki obiektu, których wpływ na środowisko, z uwagi na rozmiar przedsięwzięcia nie będzie znaczący. Uciążliwości związane z fazą realizacji będą miały charakter tymczasowy i ustąpią z jej zakończeniem.

Źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek siarki, węglowodory, pył) w czasie realizacji inwestycji będzie praca silników: maszyn, urządzeń i sprzętu budowlanego oraz samochodów transportowych oraz proces spawania w związku z operacjami łączenia poszczególnych elementów gazociągu. Ponadto z czynności takich jak roboty ziemne (odkopywanie i zasypywanie) emitowana będzie pewna ilość pyłu, kurzu i drobin gleby. Aby maksymalnie ograniczyć oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne tutaj. Organ w niniejszej decyzji nałożył warunek mający na celu minimalizację emisji wtórnej pyłu z miejsc prowadzenia prac budowlanych i montażowych oraz środków transportu przewożących materiały pyliste (warunek nr II.15). Biorąc pod uwagę charakter robót i czas trwania, ich wpływ na stan powietrza będzie ograniczony do bezpośredniego sąsiedztwa gazociągu.

Eksploatacja gazociągu po jego wybudowaniu nie będzie generowała istotnych zagrożeń akustycznych i związanych z emisją gazów do powietrza. Gazociąg jest układem hermetycznym. Podczas normalnej pracy gazociągu emisja przesyłanego gazu do atmosfery nie występuje.

Inwestycja będzie związana z czasową uciążliwością hałasu w okresie jej budowy. Emisja hałasu z terenu realizacji przedsięwzięcia w momencie przystąpienia do prac ziemnych będzie związana z pracą typowych maszyn budowlanych oraz z transportem materiałów budowlanych. Pomimo tego, że planowana inwestycja będzie w części przebiegała w sąsiedztwie terenów z zabudową mieszkaniową jednorodzinną tj. w następującym

kilometrażu projektowanego gazociągu 0+150, 0+180, 0+575, 4+800, 5+000, to należy stwierdzić, że etap realizacji przedsięwzięcia i uciążliwości związane z nim będą miały charakter czasowy, nieciągły i ustaną z chwilą zakończenia budowy oraz będą wykonywane głównie w porze dziennej. W porze nocy Inwestor przewiduje jedynie możliwość prowadzenia prac wymagających zachowania ciągłości technologicznej takich jak: roboty związane z metodami bezwykopowymi, które będą obejmowały drażnienie tunelu oraz spawanie gazociągu.

Podczas prac budowlano - montażowych związanych z realizacją przedsięwzięcia dla zapewnienia potrzeb sanitarnych zatrudnionych pracowników przewiduje się zlokalizowanie na terenie placu budowy przenośnych kabin sanitarnych. Zgromadzone w nich ścieki socjalno - bytowe będą odbierane przez uprawnione do tego podmioty i przekazywane na oczyszczalnię ścieków. Miejsce postoju pojazdów na placu budowlanym zostanie wyposażone w utwardzone podłoże. W przypadku wycieku olejów z maszyn budowlanych lub pojazdów samochodowych substancje te wraz z zanieczyszczonym gruntem zostaną zebrane i przekazane jednostkom zajmującym się ich unieszkodliwieniem. Dodatkowo w razie wycieku paliwa, substancji ropopochodnych czy olejów zastosowane zostaną odpowiednie środki przeznaczone do unieszkodliwiania (sorbenty). Uwzględniając ochronę środowiska gruntowo - wodnego przed szkodliwym oddziaływaniem ewentualnych substancji ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych tutaj. Organ uznał za konieczne wyposażenie placu budowy w środki neutralizujące ewentualne awaryjne wycieki substancji ropopochodnych oraz podejmowanie działań zmierzających do usunięcia skutków i przyczyn awarii (warunek określony w pkt II.13). Ponadto w warunkach niniejszej decyzji wskazano, aby miejsca postoju pojazdów wyposażyć w utwardzone i szczelne podłoże. Działanie to ma na celu uniemożliwienie przedostania się do gruntu oraz wód podziemnych i powierzchniowych ewentualnych substancji mogących powodować ich zanieczyszczenie. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w pkt II.15 niniejszej decyzji zawarł warunki określone przez Dyrektora Zarządu Zlewni w Katowicach dot. zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego podczas realizacji planowanego zamierzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach nie ujął w niniejszej decyzji następujących warunków Dyrektora Zarządu Zlewni w Katowicach:

- w przypadku konieczności odwodnienia wykopów, prace odwodnieniowe prowadzić bez konieczności trwałego obniżenia poziomu wód gruntowych; do minimum ograniczyć czas odwadniania wykopów, wody z odwodnienia odprowadzać w sposób nie powodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmienny stan wody na gruncie, w szczególności kierunku odpływu wód opadowych ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- zaplecza budowy i bazy materiałowo-sprzętowej, należy organizować z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni,

gdyż wynikają one bezpośrednio z odrębnych przepisów prawa tj. Prawa wodnego oraz ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Faza realizacji inwestycji będzie miała charakter ograniczony czasowo i przestrzennie. Przy zachowaniu zasad prawidłowej organizacji robót tj. stosowania się do wskazanych wyżej warunków pozwalających na ochronę środowiska gruntowo-wodnego (warunek nr II.15

niniejszej decyzji) nie przewiduje się trwałego wpływu budowy gazociągu na ten komponent środowiska.

W związku z prowadzonymi pracami etapu realizacji inwestycji, powstawały będą odpady, głównie zmieszane odpady z budowy, odpady spawalnicze, odpady ulegające biodegradacji, a także odpady komunalne związane z przebywaniem pracowników budowlanych. Powstałe odpady będą magazynowane selektywnie w pojemnikach i kontenerach w specjalnie wyodrębnionych i przystosowanych do tych celów miejscach, w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo – wodne. Następnie, odpady kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwiania. Wykonawca robót zobowiązany będzie do selektywnego magazynowania odpadów z uwzględnieniem zasad postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami nadającymi się do powtórnego wykorzystania. Biorąc powyższe pod uwagę Organ wskazał warunek określony w II.15, aby odpady powstałe na etapie budowy były czasowo magazynowane w szczelnych pojemnikach wykonanych z materiałów odpornych na działanie chemiczne, pod zadaszeniem lub przykryciem, zabezpieczającym je przed czynnikami atmosferycznymi, na utwardzonym podłożu. Na etapie prawidłowego, bezawaryjnego eksploataowania projektowanej sieci gazowej, odpady nie będą powstawały. Wyjątkiem będą prace serwisowe. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska ze względu na ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów, pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami, zgodnej z obowiązującymi przepisami w zakresie gospodarki odpadami oraz przepisami szczegółowymi.

Ze względu na przebieg projektowanego gazociągu przez tereny zróżnicowane pod względem występowania obszarów cennych z przyrodniczego punktu widzenia, tut. Organ określił warunki w decyzji (pkt II.1 – II.13), służące zminimalizowaniu oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Gazociąg będzie budowany metodą wykopu otwartego oraz metodą bezwykopową – w miejscach skrzyżowań gazociągu z drogami, rowami melioracyjnymi i ciekami, torami kolejowymi, liniami wysokiego napięcia. Podczas budowy gazociągu z wykorzystaniem metod bezwykopowych większość uciążliwych prac będzie realizowana w dwóch ściśle określonych miejscach tj. po stronie placów i komór technologicznych.

W pkt II. 4 decyzji wskazano możliwość przejścia gazociągiem przez rowy melioracyjne metodą wykopu otwartego pod warunkami wskazanymi w ww. punkcie, natomiast w pkt II.5 decyzji wskazano lokalizację przejść gazociągiem przez cieki wodne, z zastosowaniem metody bezwykopowej - celem ochrony terenów o szczególnych walorach przyrodniczych, w tym takich, które występują w sąsiedztwie cieków. Określono również zasady prowadzenia prac w rowach melioracyjnych.

W celu umożliwienia budowy przedsięwzięcia (w tym wykonania wykopów otwartych, komór pod przejścia bezwykopowe, poruszania się pojazdów i maszyn zaangażowanych do realizacji gazociągu, zmagazynowania humusu i gruntu z wykopów) niezbędne jest zajęcie terenu wzdłuż całego jego przebiegu poprzez utworzenie pasa budowlano-montażowego szerokości 18-27 m, przy czym standardowa całkowita szerokość pasa budowlano-montażowego (po obu stronach od osi gazociągu) zróżnicowana będzie w zależności od rodzaju zajmowanego terenu i wynosić będzie: 18 m na obszarach leśno-zadrzewionych i 28 m na terenach rolnych, z lokalnymi poszerzeniami.

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, podstawą sporządzenia karty informacyjnej przedsięwzięcia w zakresie przyrodniczym były materiały źródłowe oraz obserwacje przeprowadzone podczas wizji terenowych w okresie 9 i 12 grudnia 2022 r., które objęły

całość obszaru planowanej inwestycji i tereny przyległe, w buforze 100 m po obu stronach gazociągu. W ramach badań terenowych sprawdzono teren pod kątem występowania chronionych siedlisk oraz siedlisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Badania przeprowadzone w grudniu 2022 r. na pewno nie stanowiły optymalnego terminu do wykonywania inwentaryzacji przyrodniczych, lecz jak wynika z uzupełnienia do karty, pozwoliły one na zidentyfikowanie wartości przyrodniczych terenu planowanej inwestycji. Ocenę dotyczącą możliwości występowania herpetofauny w graniach terenu inwestycji dokonano na podstawie stwierdzonych siedlisk podmokłych i siedlisk charakteryzujących się dużą wilgotnością na obszarze planowanego przedsięwzięcia oraz w jego sąsiedztwie. Wykazano obecność terenów bagiennych, które przekraczane będą metoda bezwykopową w km ok. 3+690 do km 3+818.

Ze względu na okres prowadzenia obserwacji przyrodniczych nie prowadzono badań w kierunku występowania chiropterofauny. Wskazano, że na terenie planowanej inwestycji nie znajdują się znaczące potencjalne zimowiska nietoperzy. Niewykluczona jest jednak możliwość istnienia schronień dziennych nietoperzy w dziuplach i szczelinach drzew przeznaczonych do wycinki. W okresie prowadzenia badań terenowych nie było możliwości określenia czy rzeczywiście takie schronienia istnieją. W związku z powyższym dla ograniczenia wpływu inwestycji, Inwestor zaproponował prowadzenie prac związanych z wycinką drzew pod nadzorem ornitologicznym i chiropterologicznym.

Zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia, trasa projektowanego gazociągu znajduje się w ułożeniu równoległym do istniejącego gazociągu i przebiega przez tereny nieużytków oraz użytków rolnych. W niewielkim zakresie obejmie tereny zabudowane i zurbanizowane. Prace budowlane będą prowadzone również na terenie zadrzewień/ zakrzewień i obszarze terenów leśnych.

W buforze badań terenowych wykazano obecność:

1) chronionego siedliska przyrodniczego 7230 (siedlisko o charakterze górskiego i nizinnego torfowiska zasadowego o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk), w odległości ok. 50 m od osi gazociągu po stronie prawej, w zakresie kilometrażu 6+944-6+987 gazociągu. Siedlisko przylega bezpośrednio do nasypu kolejowego linii 184. Ze względu na konieczność przekroczenia linii kolejowej, gazociąg na wskazanym odcinku będzie realizowany metodą bezwykopową. Metodą wykopową będzie realizowany jedynie krótki odcinek gazociągu w zakresie 6+904+6+955 znajdujący się pomiędzy bezwykopowymi przejściami pod rowem bez nazwy i wskazaną linią kolejową 184. W oparciu o powyższe dane, analizowano możliwość wystąpienia wpływu realizacji przedsięwzięcia na ww. siedlisko. Biorąc pod uwagę krótki odcinek gazociągu realizowanego metodą wykopową od km 6+904 do km 6+955 nie przewidziano negatywnego oddziaływania powodowanego obniżeniem poziomu wód na to siedlisko. Przyjęto bowiem, że przy założeniu zastosowania metody odwodnienia za pomocą igłofiltrów, przy maksymalnej dobowej wartości zestawu pompowego składającego się z 50 igłofiltrów wynoszącej około 10 m³/h, szacunkowy promień leja depresyjnego nie przekroczy 50-60 metrów, a zazwyczaj wynosi od 30 do 50 metrów.

W decyzji wskazano na konieczność wykluczenia zapleczy budowy w rejonie siedliska oraz prowadzenia prac m.in. pod ścisłym nadzorem botanicznym, który na bieżąco winien przekazywać Wykonawcy uwagi i zalecenia, co do sposobu prowadzenia prac w sąsiedztwie ww. siedliska, tak aby zapobiec negatywnym skutkom planowanego odwodnienia terenu,

2) roślin inwazyjnych i obcego pochodzenia. W decyzji określono działania jakie należy

podjąć w celu eliminacji zinwentaryzowanych w rejonie inwestycji inwazyjnych gatunków roślin,

- 3) terenów leśnych. Trasa projektowanego gazociągu przebiega przez tereny leśne, stanowiące lasy państwowe; od km 2+092 do km 4+129, od km 4+301 do km 5+846, od km 5+346 do km 6+667, od km 7+738 do km 7+762, oraz lasy prywatne: od km 7+490 do km 7+504 oraz od km 7+549 do km 7+625 gazociągu,
- 4) potencjalnych siedlisk płazów - m.in. od km 3+095 do km 4+090, od km 4+680 do km 6+560 oraz od km 6+810 do km 7+505 gazociągu,
- 5) wśród zwierząt związanych z ekosystemami leśnymi i polnymi stwierdzono sarny, ślady lisa oraz ptaki charakterystyczne dla tych siedlisk. Z uwagi na okres prowadzonych badań terenowych, nie wykazano szlaków migracji tej grupy zwierząt. Z analizy karty oraz danych przestrzennych RDOS Katowice wynika, że teren realizacji przedsięwzięcia znajduje się również poza zasięgiem korytarzy ekologicznych o których mowa w opracowaniu pt. „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.), Katowice 2007 r.- aktualizacja 2015.

Ze względu na przebieg projektowanego gazociągu przez tereny zróżnicowane pod kątem występowania obszarów cennych przyrodniczo, tut. organ określił ww. warunki, służące zminimalizowaniu oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Oddziaływania związane z fazą przygotowania przedsięwzięcia i budowy będą miały charakter odwracalny oraz będą występowały w relatywnie krótkim czasie.

Jak wynika z karty i jej uzupełnień dojazd do placu budowy w okresie realizacji gazociągu nastąpi z wykorzystaniem istniejącego układu komunikacyjnego. W sytuacji, gdy dowóz materiałów nie będzie możliwy po istniejących drogach, będzie on realizowany przy wykorzystaniu tymczasowych dróg technologicznych wykonanych na czas realizacji inwestycji. Natomiast pas montażowy będzie służył jako plac budowy, manewrowy, miejsce składowania maszyn, baz materiałowych i transportowych. Również ziemia pozyskiwana z wykopów składowana będzie na terenie pasa montażowego.

W pkt II.1 decyzji dookreślono lokalizacje terenów wykluczonych z lokalizacji zapleczy budowy, celem maksymalnej ochrony potencjalnych siedlisk rozrodu płazów.

Przed przystąpieniem do prac zasadniczych, pas roboczy zostanie oczyszczony z roślinności - zostanie zebrany w sposób selektywny humus oraz zostanie wyrównana jego powierzchnia.

Dla potrzeb budowy gazociągu, przewiduje się wycinkę drzew i krzewów znajdujących się w pasie montażowym. Wycinka zieleni na terenach cennych przyrodniczo do których zaliczono tereny leśne, podmokłe, w sąsiedztwie cieków może mieć negatywny wpływ na ptaki, nietoperze, owady oraz inne grupy zwierząt, co ma związek z uszczupleniem ich siedlisk. W związku z tym Wykonawca robót budowlanych powoł nadzór przyrodniczy, który będzie odpowiadał za przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego.

Wycinka drzew i krzewów w zwartym terenie leśnym zostanie przeprowadzona poza okresem lęgowym ptaków, tj. od 16 października do końca lutego z uwagi na możliwość wystąpienia trudności w identyfikacji siedlisk i gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów w okresie wegetacyjnym drzew, przy pełnym ulistnieniu (pkt II.8 decyzji). Uznano, że usunięcia pozostałych drzew i krzewów (pojedynczych i rozproszonych), można dokonać

w innym terminie niż podany wyżej, jednak po wykluczeniu przez nadzór ornitologiczny możliwości występowania w ich obrębie gniazd ptasich.

Wprowadzono warunek (pkt II.9 decyzji) dotyczący obowiązku kontroli drzew dziuplastych (niezależnie od terminu usunięcia drzew) oraz drzew o średnicy pnia powyżej 50 cm na wysokości 1,3 m, pod kątem wykorzystywania ich jako siedliska bezkręgowców oraz schronień letnich i zimowych nietoperzy, z udziałem nadzoru przyrodniczego – chiropterologa i entomologa, pod kątem zasiedlenia przez chronione gatunki owadów i nietoperzy. Pośrednio do ograniczenia oddziaływania na nietoperze będzie przyczyniała się wycinka drzew w okresie poza aktywnością nietoperzy (III-X). Działanie to będzie prowadzone na całej długości pasa montażowego. W przypadku stwierdzenia występowania siedlisk chronionych bezkręgowców i nietoperzy usunięcie drzew możliwe będzie po uzyskaniu zezwolenia na realizację czynności zakazanych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt.

Warunki dotyczące obowiązku maksymalnej ochrony drzew (szczególnie na terenach leśnych), zabezpieczenia drzew nieprzewidzianych do wycinki oraz ograniczeń w możliwości lokalizowania zapleczy budowy w rejonach drzew nieprzeznaczonych do wycinki, ma na celu zminimalizowanie wpływu robót budowlanych, a zwłaszcza zagrożenia uszkodzeniami mechanicznymi, wynikającymi z pracy maszyn, na kondycję zdrowotną tych drzew, a tym samym minimalizacji strat zieleni (pkt II.10 decyzji).

Powierzchnię terenu inwestycji jak wskazano w karcie cechuje bogata sieć hydrograficzna, występują tereny podmokłe o wysokim uwilgotnieniu stanowiące potencjalne siedliska rozrodu płazów, żerowisk i szlaków migracji. W karcie oraz uzupełnieniu do niej wymieniono ich lokalizację i wskazano dla nich konieczność objęcia nadzorem przyrodniczym.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia, podczas prac budowlanych ziemnych może nastąpić zakłócenie szlaków migracji zwierząt na skutek obecności urządzeń i pojazdów mechanicznych emitujących hałas i drgania podłoża. Mechaniczną barierą i pułapką mogą być też niezabezpieczone, otwarte wykopy. Utrudnienia te będą jednak krótkotrwałe i maksymalnie zminimalizowane poprzez prowadzone działań w odpowiednich terminach, pod nadzorem przyrodniczym, z zastosowaniem zabezpieczenia placu budowy i stosowanie się do zapisów warunków określonych w pkt II.11 niniejszej decyzji.

W odniesieniu do małych zwierząt, w tym płazów i gadów określono warunki mające na celu ochronę zwierząt przed nieumyślnym ich zabijaniem w trakcie realizacji przedsięwzięcia. Narzucone przez tuż. organ działania – w tym m.in. dotyczące lokalizacji zapleczy budowy poza potencjalnymi siedliskami płazów, wygradzanie placów budowy, wygradzenie potencjalnego siedliska płazów, prowadzenie nadzoru herpetologicznego przez cały okres aktywności gadów i płazów na całym odcinku, winny zapewnić maksymalną ochronę tej grupy zwierząt. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że siedliska płazów nie zostaną naruszone z uwagi na wykonanie prac metodą bezwykopową w ich lokalizacji, a więc metodą nieinwazyjną dla powierzchni terenu i elementów środowiska przyrodniczego występujących na tej powierzchni.

Metoda bezwykopowa nie wymaga odwadniania terenu i odprowadzania wód do gruntu lub wód. Tym samym realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje zmiany uwilgotnienia terenów podmokłych/bagiennych zidentyfikowanych w planowanym pasie budowlano – montażowym. Analizowano możliwość wydłużenia przejścia metodą bezwykopową na odcinku przejścia przez tereny stanowiące potencjalne siedliska płazów od km 3+690 do km 5+027 oraz od km 5+315 do km 6+904 (z uwzględnieniem przekroczenia potoku Jamki od km 5+315

do km 5+341 oraz rowu bez nazwy od km 6+883 do km 6+904). W dokumentacji przedstawiono szczegółowe uzasadnienie do odstąpienia od poprowadzenia gazociągu metodą bezwykopową na całej długości ww. odcinków przebiegu gazociągu. Oprócz nieopłacalności ze względu na poniesione koszty oraz wydłużenia okresu układania gazociągu z wykorzystaniem tej metody za uzasadnieniem odstąpienia przemawiały przede wszystkim uwarunkowania techniczne. Przyjęto, że metody bezwykopowe winny być stosowane na prostych odcinkach gazociągu. W przypadku załamań, odcinki muszą być przerywane i wykonywane kolejne. Do wykonania metody bezwykopowej polegającej na przecisku, przewiercie sterowanym, czy mikrotunelu konieczne jest wykonanie komór startowych i odbiorczych. Na terenie z wysokim zwierciadłem wody gruntowej do wykonania komór startowych i odbiorczych konieczne by było zabicie ścianek szczelnych oraz dowóz ciężkiego sprzętu do ich wykonania. Taki sposób wykonania powoduje, że ingerencja w teren będzie porównywalna jak dla metod wykopowych.

W związku z tym w decyzji wskazano na konieczność bezwzględnego przejścia gazociągami z zastosowaniem metody bezwykopowej, tylko w lokalizacji terenów bagiennych od km 3+690 do km 3+818 oraz na pozostałych odcinkach gazociągu - w lokalizacji określonej w pkt II.6 decyzji, gdzie jest to uzasadnione ze względów przyrodniczych i technicznych.

Prace związane z realizacją projektowanej inwestycji będą wiązały się także z negatywnym oddziaływaniem na lokalne populacje ssaków, co związane jest z ograniczeniem przestrzeni życiowej (miejsce odpoczynku, schronienia – głównie na terenach leśnych/otwartych). Wskazane jest, by przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac inwestycyjnych związanych z przygotowaniem obszaru do budowy, przeprowadzić rozpoznanie aktualnie występujących szlaków migracji ssaków. Wygrozdenia zaproponowane dla płazów i gadów uniemożliwią dostanie się również małych ssaków na plac budowy. Ponadto, wskazano na konieczność zastosowania oświetlenia z zastosowaniem lamp o możliwie najniższej emisji barw niebieskich i promieniowania UV i temperaturze barwowej ≤ 3000 K oraz o kierunkowej wiązce światła - oświetlenie powinno być skierowane w stronę zaplecza budowy. Wykorzystanie tego typu oświetlenia pozwoli na zmniejszenie skutków oddziaływania oświetlenia na tę grupę zwierząt.

Projektowany gazociąg przebiega przez tereny leśne (miejsce potencjalnych siedlisk ptaków). Z uwagi na powyższe oraz zgodnie z zasadą przezorności w niniejszej decyzji dla ograniczenia oddziaływania na ptaki, wskazano oprócz obostrzeń dotyczących terminu wycinki drzew, konieczność zabezpieczenia przed 1 marca - skarp i ścian wykopów powstałych w trakcie prowadzenia prac ziemnych, przed możliwością zasiedlenia przez ptaki, poprzez ich wyprofilowanie tj. złagodzenie nachylenia co najmniej do 30 stopni. W przypadku braku takiej możliwości, nakazano je osłonić zabezpieczającą siatką lub agrowłókniną.

Zgodnie z zasadą przezorności, w odniesieniu do bezkręgowców wskazano nie tylko na obowiązek kontroli m.in. drzew dziuplastych ale i wykonania prac związanych ze zdjęciem wierzchniej warstwy gleby jednokierunkowo na odcinkach wykonywanych metodą wykopową (w okresie jesienno-zimowym, tj. od 15 października do końca lutego), w celu ograniczenia śmiertelności owadów żerujących i przystępujących do rozrodu na roślinach, pod nadzorem entomologa.

W decyzji wskazano na konieczność zapewnienia nadzoru przyrodniczego w trakcie realizacji przedsięwzięcia, prowadzonego przez właściwych specjalistów –botanika, herpetologa, chiropterologa, ornitologa, entomologa, teriologa, celem kontrolowania sposobu

prowadzenia prac budowlanych, pod kątem wypełnienia obowiązków wynikających z przedmiotowej decyzji. Określone zostały szczegółowe warunki ochrony środowiska, a także ramy i obowiązki poszczególnych nadzorów przyrodniczych w trakcie realizacji zamierzenia. Nadzór powinien zostać zobowiązany do prowadzenia systematycznych badań i kontroli stanu środowiska przez cały okres realizacji inwestycji.

O sposobie wykonania zabezpieczenia, przeniesienia lub konieczności zniszczenia, uzyskania odpowiedniego zezwolenia, czy też słuszności podjęcia dodatkowych działań związanych z ochroną gatunkową np. płoszenie ornitofauny na etapie realizacji przedsięwzięcia, decydował będzie nadzór przyrodniczy obecny w czasie prowadzenia robót budowlanych, dysponujący szczegółową wiedzą na temat terminów i sposobu prowadzenia prac. W uzasadnionych przypadkach, których obecnie nie można przewidzieć, nadzór przyrodniczy, podejmie decyzje o zastosowaniu korekt lub wprowadzeniu dodatkowych zabezpieczeń w organizacji prac budowlanych. W zakresie nadzoru przyrodniczego jest nie tylko kontrola prawidłowego dostosowania się do wskazań wszystkich decyzji wydanych przed uzyskaniem zgody na realizację przedsięwzięcia, ale również zapewnienie by wszystkie prace prowadzone były z poszanowaniem ochrony gatunkowej. Prowadzenie prac ziemnych pod nadzorem przyrodniczym pozwoli zmniejszyć oddziaływanie na florę i faunę do minimum.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym - zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony danego obszaru Natura 2000, niezależnie od ich położenia względem obszaru. W związku z powyższym w toku postępowania zidentyfikowano obszary Natura 2000 położone w odległości do 5 km od miejsca realizacji przedsięwzięcia.

Ustalono, że najbliższy obszar Natura 2000 Obszar Dolina Białej Przemszy PLH240038 położony jest w odległości 3,5 km od inwestycji, a obszar Natura 2000 Lipienniki w Dąbrowie Górniczej PLH240037 - w odległości 3,6 km. Natomiast obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043 oddalony jest w minimalnej odległości 4,5 km od planowanej inwestycji.

Obszar Natura 2000 Dolina Białej Przemszy PLH240038 jest położony w dolnej części zlewni Białej Przemszy, obejmując rejon doliny Białej Przemszy oraz jej lewobrzeżnego dopływu – Białej. Dodatkowo obejmuje enklawy, położone w piaskowni Szczakowa – na północ od zbiornika Sosina oraz na północny zachód od Boru Biskupiego. Administracyjnie są to tereny województw śląskiego (gminy Dąbrowa Górnicza, Sławków, Sosnowiec i Jaworzno) oraz małopolskiego (gminy Bolesław i Bukowno). Na obszarach położonych na obrzeżach wapiennych wysoczyzn i na dnie kotlin pod mineralnymi skarpami obrzeżenia dolin ukształtowały się torfowiska węglanowe, zajmujące miejsca wypływu bogatych w wapń wód gruntowych. Wtórnie torfowiska te powstają także na dnie piaskowni. Ponadto w obniżeniach pośród zwymionych piasków, w miejscach z wysokim poziomem wód gruntowych, występują niewielkie płyty mszarnych torfowisk przejściowych. Doliny Białej i Białej Przemszy są ponadto siedliskiem rozległych płatów łągów olszowych, występujących w mozaice z łąkowiskami, a także zbiorowiskami szuwarowymi i ziołoroślowymi. W dolinach występują także nieliczne i niewielkie starorzecza. Skraje dolin i stoki wysoczyzn na glebach brunatnych zajmują ponadto fragmentarycznie grądy, natomiast dominującymi zbiorowiskami leśnymi na rozległych zapiaszczeniach dna kotlin są bory sosnowe, zajmujące ubogie gleby bielicowe. Przedmiotami ochrony obszaru Dolina Białej Przemszy PLH240038 są starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* (3150), nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion*

fluitantis) (3260), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (7140), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) (91E0), haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus* (Mitt.) Hedenäs (1393), lipiennik Loesela *Liparis loeselii* (L.) Rich. (1903).

Powyższy obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej (UE) 2023/244 z 26 stycznia 2023 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Dla ww. obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem tymczasowych celów ochrony.

Obszar ten zastąpił i powiększył obszar Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038, który obejmował część jednej z enklaw obecnego obszaru Dolina Białej Przemszy PLH240038 znajdującej się we wschodniej części Sosnowca, na południe od kolonii Bory. Obejmował on fragment dna nieczynnej piaskowni, z której eksploatowano dawniej piaski rzecznołodowcowe. Zbiorowiska roślinne przedstawiają tu wtórne stadia sukcesji roślinności, spontanicznie zasiedlającej wyrobisko po zaniechaniu eksploatacji. Enklawa ta obejmuje podlegające procesom zatorfienia dno piaskowni pocięte płytkimi rowami odwadniającymi, odprowadzającymi wody wysiękowe w kierunku zachodnim. Nieistniejący już obszar Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038 został wyznaczony dla ochrony populacji rośliny – lipiennika Loesela *Liparis loeselii* (1903) oraz siedliska przyrodniczego torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (7140).

Obszar Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z 10 stycznia 2011 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Dla ww. obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych [Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 11 grudnia 2020 r. (poz. 9019), zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 29 lipca 2021 r. zmieniającym zarządzenie z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 30 lipca 2021 r. (poz. 5209); <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/torfowisko-sosnowiec-bory-plh240038>]. 27 czerwca 2022 roku przystąpiono do zmiany celów działań ochronnych dla przedmiotowego obszaru.

Celami działań ochronnych wskazanymi w ww. zarządzeniu dla siedliska przyrodniczego Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (7140) była poprawa stanu ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku (7140-1) z poziomu złego (U2) do poziomu niezadowolającego (U1) poprzez poprawę oceny parametru „specyficzna struktura i funkcje” do poziomu niezadowolającego (U1) i poprawę oceny parametru „perspektywy ochrony” do poziomu niezadowolającego (U1), a dla gatunku lipiennik Loesela *Liparis loeselii* (1903) weryfikacja występowania gatunku w obszarze.

Obszar Natura 2000 Lipienniki w Dąbrowie Górniczej PLH240037 obejmuje trzy enklawy. Największa położona jest na wschodnim brzegu zbiornika Kuźnica Wareżyńska, w gminie Siewierz i mieście Dąbrowa Górnicza. Druga zlokalizowana jest w rejonie użytku ekologicznego Bagno w Antoniowie, w dolinie Trzebyczki. Trzecia enklawa obejmuje użytek

ekologiczny Młaki nad Pogorią I, zlokalizowany na północnym brzegu tego zbiornika. Obszar został wyznaczony dla ochrony siedlisk przyrodniczych - brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea* (3130), twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea*) (3140), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (7140), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230), i populacji roślin - haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus* (1393), lipiennik Loesela *Liparis loeselii* (1903).

Powyższy obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Decyzją Komisji Europejskiej 2021/161 z dnia 21 stycznia 2021 r. obszar został powiększony do 334,13 ha.

Dla części ww. obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych [Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lipienniki w Dąbrowie Górniczej PLH240037, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego 1 kwietnia 2020 r. (poz. 2871); <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/lipienniki-w-dabrowie-gorniczej-plh240037>]. Od 27 czerwca 2022 roku trwają prace nad zmianą ww. zarządzenia m. in. w zakresie korekty przebiegu granicy i włączenia nowych terenów, w tym enklawy „Młaki nad Pogorią I”.

Dla siedliska brzegów lub osuszanych den zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea* (3130) celem działań ochronnych jest utrzymanie: powierzchni siedliska na co najmniej 0,22 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów, oceny wskaźnika „Struktura przestrzenna płatów siedliska” na poziomie dużego stopnia fragmentacji wynikającej z przyczyn naturalnych (płat siedliska w znacznym oddaleniu, podzielone płatami roślinności ekspansywnej, sukcesywnie zarastającej siedlisko) (U1), oceny wskaźnika „Gatunki charakterystyczne” na poziomie występowania na stanowisku więcej niż 3 gatunków charakterystycznych dla siedliska (FV), oceny wskaźnika „Gatunki dominujące” na poziomie dominacji w płatach wyłącznie gatunków charakterystycznych (FV). Celem działań ochronnych dla tego siedliska jest również utrzymanie oceny: wskaźnika „Obce gatunki inwazyjne” na poziomie braku gatunków obcych lub obecności gatunków obcych zajmujących do 25% powierzchni siedliska, przy braku okazów tawuły kutnerowatej *Spiraea tomentosa* (FV), wskaźnika „Gatunki ekspansywne roślin zielnych” na poziomie pokrycia do 25% powierzchni siedliska na stanowisku gatunkami ekspansywnymi (FV), wskaźnika „Udział dobrze zachowanych płatów siedliska” na poziomie zajęcia więcej niż 80% powierzchni siedliska przez płatki dobrze zachowane (FV) oraz parametru „Perspektywy ochrony” na poziomie dobrym, bez obserwacji oddziaływania czynników zagrażających (FV).

Celem działań ochronnych dla siedliska Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea*) (3140) jest utrzymanie powierzchni siedliska na co najmniej 54,09 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów. Kolejnym celem jest ocenienie wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” na stanowisku 1 {(...)d6a2} na poziomie braku zmian lub większej powierzchni zajętej przez łąki ramienicowe w porównaniu do wcześniej prowadzonych badań na poziomie FV. Celem działań ochronnych jest również utrzymanie oceny wskaźnika „Struktura roślinności ramienicowej” na stanowisku 2 {(...)8e40} na poziomie >50% pokrycia dna przez łąki ramieniowe na poziomie FV oraz utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki charakterystyczne” na obu stanowiskach na poziomie ≥ 4 gatunków ramienic na poziomie FV. Celem działań ochronnych jest także utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki wskazujące na degenerację

siedliska, w tym obce gatunki inwazyjne” na stanowisku 1 {...} na poziomie braku gatunków ekspansywnych i obcych na poziomie FV. Celem działań ochronnych dla tego siedliska jest utrzymanie oceny wskaźnika „Maksymalna głębokość występowania łąk ramienicowych” na stanowisku 1 {...} na poziomie > 5 m (FV), a na stanowisku 2 {...} na poziomie jeziora przerośniętego ramienicami na poziomie FV. Jako cel działań ochronnych jest wymienione również utrzymanie oceny wskaźnika „Zasięg strefy świetlnej w jeziorze” na stanowisku 2 {...} na poziomie do dna zbiornika na poziomie FV i ocenienie wskaźnika „Odczyn wody” na obu stanowiskach na poziomie braku istotnych zmian w porównaniu do wcześniejszych wyników na poziomie FV. Kolejnym celem działań ochronnych jest konieczność wykonania oceny wskaźnika „Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)” na obu stanowiskach na poziomie braku istotnych zmian w porównaniu do wcześniejszych wyników na poziomie FV. Celem działań ochronnych jest też utrzymanie oceny wskaźnika „Plankton: fitoplankton” na obu stanowiskach na poziomie dominacji zielenic lub innych grup z wyjątkiem sinic na poziomie FV, oraz utrzymanie oceny wskaźnika „Plankton: zooplankton” na obu stanowiskach na poziomie dużego zróżnicowania taksonomicznego w zespole zooplanktonu (przewaga dużych form filtratorów/wioślarek) na poziomie FV. Ostatnim celem działań ochronnych jest poprawa oceny parametru „Perspektywy ochrony” na obu stanowiskach do poziomu dobrych perspektyw utrzymania siedliska (braku przewidywania znaczącego oddziaływania czynników zagrażających typu: eutrofizacja, zmiana warunków świetlnych, wahania poziomu lustra wody) na poziomie FV.

Celami działań ochronnych dla siedliska Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria–Caricetea*) (7140) jest utrzymanie powierzchni siedliska na co najmniej 1,9 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów, a także utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki charakterystyczne” na poziomie powyżej 6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie gatunków charakterystycznych na stanowisku powyżej 50% – FV. Celem działań ochronnych jest również utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki dominujące” na poziomie dominacji gatunków charakterystycznych lub braku dominanta, lecz przewagi gatunków charakterystycznych – FV, oraz utrzymanie oceny wskaźnika „Pokrycie i struktura gatunkowa mchów” na poziomie całkowitego pokrycia przez mchy ponad 50% stanowiska i zajęcia przez mchy torfowce łącznie ponad 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów – FV. Celem działań ochronnych jest poprawa oceny wskaźnika „Obce gatunki inwazyjne” do poziomu braku obcych gatunków inwazyjnych – FV. Celem również jest poprawa oceny wskaźnika „Gatunki ekspansywne roślin zielnych” do poziomu zajęcia do 5% powierzchni stanowiska przez gatunki ekspansywnych roślin zielnych – U1. Do celów działań ochronnych należy również poprawa oceny wskaźnika „Obecność krzewów i podrostu drzew” do poziomu braku lub pojedynczych krzewów i drzew – FV i utrzymanie oceny wskaźnika „Stopień uwodnienia” na poziomie wody powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska – FV. Celem działań ochronnych jest również utrzymanie oceny wskaźnika „Pozyskanie torfu” na poziomie braku pozyskania torfu – FV. Celem jest także utrzymanie oceny wskaźnika „Melioracje odwadniające” na poziomie braku sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko – FV, natomiast ostatnim wymienionym celem działań ochronnych jest poprawa oceny parametru „Perspektywy ochrony” do poziomu dobrych lub doskonałych perspektyw (braku przewidywania znaczącego oddziaływania czynników zagrażających) – FV.

Dla siedliska górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) celami działań ochronnych są: utrzymanie powierzchni siedliska

na co najmniej 6,13 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów, utrzymanie oceny wskaźnika „Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie” na stanowiskach 1 {...}b8dc, 2 {...}0a88 i 4 {...}8076 na poziomie od 80 do 100% (FV), a na stanowisku 3 {...}34c5 na poziomie od 50 do 80% – U1, utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki charakterystyczne” na wszystkich stanowiskach na poziomie występowania powyżej 8 gatunków charakterystycznych lub powyżej 50% pokrycia stanowiska gatunkami charakterystycznymi – FV, utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki dominujące” na stanowisku 1 {...}b8dc na poziomie dominacji gatunków charakterystycznych dla siedliska lub braku dominanta, lecz przewagi gatunków charakterystycznych (FV), na stanowiskach 2 {...}0a88 i 4 {...}8076 na poziomie braku wyraźnych dominantów (mniej więcej równy udział gatunków charakterystycznych dla siedliska 7230 i innych) – U1, utrzymanie oceny wskaźnika „Pokrycie i struktura gatunkowa mchów” na stanowisku 1 {...}b8dc na poziomie ponad 50% całkowitego pokrycia przez mchy (mchy brunatne zajmują łącznie ponad 70% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów) (FV), a na stanowiskach 2 {...}0a88, 3 {...}34c5 i 4 {...}8076 na poziomie od 20 do 50% całkowitego pokrycia przez mchy (mchy brunatne zajmują powierzchnię od 20 do 70% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów – U1, utrzymanie oceny wskaźnika „Obce gatunki inwazyjne” na stanowisku 1 {...}b8dc na poziomie braku gatunków inwazyjnych (FV), a na stanowiskach 2 {...}0a88, 3 {...}34c5 i 4 {...}8076 na poziomie zajęcia przez nie do 5% powierzchni stanowiska – U1, utrzymanie oceny wskaźnika „Gatunki ekspansywne roślin zielnych” na stanowisku 1 {...}b8dc na poziomie braku lub pojedynczych gatunków ekspansywnych roślin zielnych – FV, poprawa oceny wskaźnika „Gatunki ekspansywne roślin zielnych” na stanowiskach 2 {...}0a88, 3 {...}34c5 i 4 {...}8076 do poziomu zajęcia przez gatunki ekspansywne roślin zielnych do 5% powierzchni stanowisk – U1, utrzymanie oceny wskaźnika „Zakres pH” na wszystkich stanowiskach na poziomie od 6 do 7 – U1, poprawa oceny wskaźnika „Ekspansja krzewów i podrostu drzew” na wszystkich stanowiskach do poziomu braku lub pojedynczych krzewów i drzew – FV, utrzymanie oceny wskaźnika „Stopień uwodnienia” na wszystkich stanowiskach na poziomie wody do 2 cm powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska – FV, utrzymanie oceny wskaźnika „Pozyskanie torfu” na wszystkich stanowiskach na poziomie braku pozyskania torfu – FV, utrzymanie oceny wskaźnika „Melioracje odwadniające” na stanowiskach 1 {...}b8dc, 2 {...}0a88 i 3 {...}34c5 na poziomie braku sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko – FV, a na stanowisku 4 {...}8076 na poziomie niewielkiego stopnia oddziaływania sieci rowów melioracyjnych na warunki wodne torfowiska z uwagi na brak konserwacji, częściowe uszkodzenie oraz naturalne zarastanie rowów, bądź też podejmowane działania ochronne, np. budowę zastawek, zasypywanie rowów itp. – U1, utrzymanie oceny parametru „Perspektywy ochrony” na stanowisku 1 {...}b8dc na poziomie dobrych lub doskonałych perspektyw (braku przewidywania znaczącego oddziaływania czynników zagrażających) – FV oraz poprawa oceny parametru „Perspektywy ochrony” na stanowiskach 2 {...}0a88, 3 {...}34c5 i 4 {...}8076 do poziomu dobrych lub doskonałych perspektyw (braku przewidywania znaczącego oddziaływania czynników zagrażających) – FV.

Dla gatunku haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus* (6216) celem działań ochronnych jest utrzymanie populacji gatunku na poziomie 1 m² z uwzględnieniem naturalnych procesów, utrzymanie oceny wskaźnika „Populacja/Stan zdrowotny” na poziomie braku chorób, pasożytów, uszkodzeń mechanicznych itp. – FV, oraz utrzymanie oceny wskaźnika „Siedlisko/Powierzchnia potencjalnego siedliska” na poziomie dużej powierzchni –

kilkunastokrotnie przewyższającej zajęte siedlisko – FV. Dla wskaźnika „Siedlisko/Powierzchnia zajętego siedliska” celem jest utrzymanie na poziomie dużej powierzchni – >1 a FV, natomiast dla wskaźnika „Siedlisko/Fragmentacja siedliska” utrzymanie oceny wskaźnika jest utrzymanie go na poziomie małej fragmentacji – U1. Dla parametru „Siedlisko/Gatunki ekspansywne” celem jest poprawa oceny wskaźnika do poziomu gatunków słabo ekspansywnych, zajmujących do 20% powierzchni siedliska – U1. Dla wskaźnika „Siedlisko/Gatunki obce, inwazyjne” celem działań ochronnych jest poprawa oceny wskaźnika do poziomu braku gatunków inwazyjnych – FV, natomiast dla wskaźnika „Siedlisko/Ocienienie przez drzewa i krzewy” celem jest poprawa oceny wskaźnika do poziomu braku drzew i krzewów – FV. Celem działań ochronnych dla tego gatunku jest również utrzymanie oceny wskaźnika „Siedlisko/Wysokość runi” na poziomie od 15 do 30 cm – U1. Celem jest również poprawa oceny wskaźnika „Siedlisko/Zwarcie runi lub runa” do poziomu dużego – 40-70% – U1. Kolejnym celem jest poprawa oceny wskaźnika „Siedlisko/Uwodnienie terenu (wilgotność podłoża)” do poziomu optymalnego – dużej wilgotności – FV, natomiast ostatnim - poprawa oceny parametru „Perspektywy ochrony” do poziomu dobrych perspektyw – FV.

Dla gatunku lipiennika Loesela *Liparis loeselii* (1903) ogólnym celem działań ochronnych jest utrzymanie populacji gatunku w przedziale 10-3000 osobników z uwzględnieniem specyfiki biologii gatunku, jego efemeryczności i naturalnych procesów. Celem działań ochronnych jest również utrzymanie oceny wskaźnika „Populacja/Liczebność osobników” na stanowisku 1 {...}6023 na poziomie 30-100 osobników (U1), na stanowiskach 2 {...}8fa6, 3 {...}2996 i 4 {...}b810 na poziomie >100 osobników (FV), na stanowisku 5 {...}93d2 <30 osobników – U2. Celem działań ochronnych dla tego gatunku jest również utrzymanie oceny wskaźnika „Populacja/Struktura populacji” na wszystkich stanowiskach na poziomie obecności juvenilnych i rozmnażających się osobników – FV. Dla wskaźnika „Populacja/Stan zdrowotny” celem jest utrzymanie jego oceny na wszystkich stanowiskach na poziomie braku uszkodzeń – FV. Celem działań ochronnych dla wskaźnika „Siedlisko/Powierzchnia potencjalnego siedliska” jest ocienienie na wszystkich stanowiskach na poziomie takiej samej lub większej powierzchni w porównaniu do poprzedniego okresu monitoringowego – FV. Podobnie dla wskaźnika „Siedlisko/Powierzchnia zajętego siedliska” celem jest ocienienie na wszystkich stanowiskach na poziomie takiej samej lub większej niż w poprzednich obserwacjach – FV. Celem działań ochronnych jest także poprawa oceny wskaźnika „Siedlisko/Fragmentacja siedliska” na wszystkich stanowiskach do poziomu braku lub małej fragmentacji – FV. Dla wskaźnika „Siedlisko/Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność drzewiastą i krzewiastą” celem działań ochronnych jest utrzymanie oceny wskaźnika na stanowisku 1 {...}6023 na poziomie <25% – FV, oraz poprawa oceny tego wskaźnika na stanowiskach 2 {...}8fa6, 3 {...}2996, 4 {...}b810 i 5 {...}93d2 do poziomu <25% – FV. Celem działań ochronnych dla wskaźnika „Siedlisko/Wysokie byliny/gatunki ekspansywne – konkurencyjne” jest jego utrzymanie na stanowiskach 1 {...}6023, 2 {...}8fa6, 3 {...}2996 i 4 {...}b810 na poziomie braku lub pojedynczych osobników, a na stanowisku 5 {...}93d2 na poziomie zajęcia łącznie od 25% do 50% areálu – U1. Celem działań ochronnych jest również poprawa oceny wskaźnika „Siedlisko/Wysokość runi” na wszystkich stanowiskach do poziomu <25 cm – FV oraz utrzymanie oceny wskaźnika „Siedlisko/Grubość wojłoku” na wszystkich stanowiskach na poziomie <5 cm – FV. Celem jest także utrzymanie oceny wskaźnika „Siedlisko/Miejsca do kiełkowania” na wszystkich stanowiskach na poziomie >10 % – FV oraz utrzymanie oceny wskaźnika „Siedlisko/Stopień uwodnienia” na stanowiskach 1 {...}6023 i 5 {...}93d2 na poziomie dużego uwodnienia, a na stanowiskach 2 {...}8fa6, 3 {...}2996 i 4 {...}b810

na poziomie średniego uwodnienia (U1). Ponadto ostatnim celem działań ochronnych jest utrzymanie oceny parametru „Perspektywy ochrony” na stanowisku 1 {...}6023} na poziomie dobrych perspektyw – FV oraz poprawa oceny tego parametru na stanowiskach 2 {...}8fa6}, 3 {...}2996}, 4 {...}b810} i 5 {...}93d2} do poziomu dobrych perspektyw – FV.

Obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043 składa się z trzech osobnych enklaw i obejmuje łąki o łącznej powierzchni 29,7 ha. W obrębie łąk i w ich sąsiedztwie rozwinęły się niewielkie zadrzewienia. Do najcenniejszych zbiorowisk łąkowych należą tu płaty łąk trzęślicowych *Molinion caeruleae*, które zajmują ok. 10,5 ha (35% powierzchni wszystkich łąk) i cechują się bogactwem florystycznym z bardzo dobrą reprezentacją gatunków charakterystycznych. Bardzo cennym zbiorowiskiem są torfowiska zasadowe o charakterze młak. Siedlisko zajmuje tu bardzo niewielką powierzchnię, jednak stanowi miejsce występowania wielu cennych i rzadkich gatunków roślin, w tym przede wszystkim storczyka lipiennika loesela *Liparis loeselii*. Łąki trzęślicowe oraz współwystępujące z nimi zbiorowiska ziołoroślowe ze związku *Filipendulion* stanowią główne siedlisko bytowania modraszka telejusa *Maculinea (Phengaris) teleius* i modraszka nausithousa *Maculinea (Phengaris) nausithous*. Duża powierzchnia siedliska (ok. 20 ha, 67% powierzchni łąk), stosunkowo wysoki stopień zagęszczenia rośliny pokarmowej tj. krwiściągu lekarskiego oraz duża dostępność mrówek gospodarzy, stwarzają korzystne warunki dla utrzymania populacji tych myrmekofilnych motyli. Przedmiotami ochrony obszaru są: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230), oraz gatunki motyli: modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius* (6177), modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous* (6179) i gatunek rośliny lipiennik loesela *Liparis loeselii* (1903).

Powyższy obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2013/741/UE z 7 listopada 2013 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Dla ww. obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych [Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043; <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/laki-w-slawkowie-plh240044>]. 27 czerwca 2022 roku przystąpiono do zmiany celów działań ochronnych dla przedmiotowego obszaru.

Celami działań ochronnych wskazanymi w ww. zarządzeniu jest co najmniej utrzymanie siedlisk lub gatunków i ich siedlisk w obszarze, w tym poprawa ich stanu ochrony. Odnośnie do siedliska zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410) jako cel wskazano poprawę i/lub utrzymanie na obecnym poziomie wskaźnikowi/lub parametrów na poszczególnych stanowiskach. Dla stanowiska 1* (enklawa 1, 2, 3): poprawa oceny wskaźnika - wojłok (martwa materia organiczna) z U1 na FV, utrzymanie oceny pozostałych wskaźników struktury i funkcji (na poziomie FV wskaźniki: procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie, gatunki typowe, gatunki dominujące, gatunki ekspansywne roślin zielnych, ekspansja krzewów i podrostu drzew, na poziomie U1 wskaźniki: struktura przestrzenna płatów siedliska, obce gatunki inwazyjne). Dla stanowiska 2* (enklawa 1, 2, 3): poprawa oceny wskaźnika - ekspansja krzewów i podrostu drzew z U1 na FV, poprawa oceny wskaźnika - struktura przestrzenna płatów siedliska z U2 na U1, poprawa oceny wskaźnika - wojłok (martwa materia organiczna) z U2 na FV, poprawa oceny parametru - perspektywy ochrony z U2 na U1. Dla stanowiska 3* (enklawa 1, 2, 3): poprawa oceny wskaźnika - ekspansja krzewów i podrostu drzew z U1 na FV, poprawa oceny wskaźnika - wojłok (martwa materia organiczna) z U2 na FV. (* stanowiska zgodne ze stanowiskami monitoringowymi wskazanymi w załączniku nr 5, działania nr 1 i 2 (Działania dotyczące

monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych)). Odnośnie do siedliska górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) jako cel wskazano poprawę stanu ochrony do poziomu niezadowalającego (U1), poprawę oceny wskaźników „gatunki dominujące” oraz „gatunki ekspansywne roślin zielnych” z poziomu złego (U2) do poziomu właściwego (FV) oraz poprawa oceny parametru „perspektywy ochrony” do poziomu właściwego (FV). Odnośnie do gatunków zwierząt: 6177 Modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous* (6179) jako cel wskazano poprawę z poziomu U2 do U1 i/lub utrzymanie na obecnym poziomie (FV) wskaźników i/lub parametrów: liczba osobników, zarastanie ekspansywnymi bylinami, zarastanie przez drzewa i krzewy i dostępność rośliny pokarmowej na poszczególnych stanowiskach. Odnośnie do gatunku lipiennik loesela *Liparis loeselii* (1903) jako cel wskazano utrzymanie obecnego, niezadowalającego stanu ochrony siedliska (U1), poprawę oceny wskaźników „Wysokie byliny/gatunki ekspansywne –konkurencyjne” oraz „wysokość runi” do poziomu właściwego (FV), poprawa oceny parametru „perspektywy ochrony” do poziomu właściwego (FV).

Budowa gazociągu w minimalnej odległości:

- 1) ok. 3,5 km (na północ od inwestycji), od granic obszaru Natura 2000 Lipienniki w Dąbrowie Górniczej - enklawy trzeciej, która obejmuje użytek ekologiczny Młaki nad Pogorią I), nie będzie generowała zagrożeń dla przedmiotów ochrony tego obszaru. Ww. obszar oddzielony jest od granic inwestycji m.in. istniejącą infrastrukturą drogową, kolejową oraz zabudową mieszkaniową. W granicach 3 enklawy zidentyfikowano: siedlisko przyrodnicze - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) oraz stanowisko lipiennika Loesela *Liparis loeselii*, w odległości około 3,5 km od planowanej inwestycji,
  - 2) ok. 3,6 km (na wschód od inwestycji), od granic jednej z enklaw obecnego obszaru Dolina Białej Przemszy PLH240038 znajdującej się we wschodniej części Sosnowca, na południe od kolonii Bory, która obejmuje użytek ekologiczny Torfowisko Bory, nie będzie generowała zagrożeń dla przedmiotów ochrony tego obszaru. W granicach enklawy zidentyfikowano: siedlisko przyrodnicze - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) oraz stanowisko lipiennika Loesela *Liparis loeselii*, w odległości około 3,6 km od planowanej inwestycji. Siedlisko przyrodnicze torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (7140) znajduje się w granicach enklawy, ale w odległości ok. 361 m od zachodniej granicy enklawy.
Stan ochrony ani perspektywy ochrony zidentyfikowanych w granicach enklaw ww. chronionych siedlisk przyrodniczych czy też stanowisk chronionych gatunków roślin nie będą zagrożone na skutek realizacji oraz eksploatacji inwestycji, z uwagi na odległość inwestycji od najbliższych zinwentaryzowanych przedmiotów ochrony tych obszarów, brak powiązań hydrologicznych i zasięg możliwych oddziaływań z nią związanych. Tym samym realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje zmiany powierzchni płatów siedlisk, ich struktury przestrzennej oraz składu gatunkowego w ich obrębie. Przedsięwzięcie nie wpłynie na możliwość realizacji zaplanowanych działań ochronnych ani ich cele ustanowione w planie zadań ochronnych dla ww. obszarów (lub ich części).
- W odniesieniu do najbliższej położonej enklawy wchodzącej w skład obszaru Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043 (w minimalnej odległości ok. 4,5 km od planowanej inwestycji) ze zidentyfikowanym siedliskiem zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410),

stanowiskiem modraszka telejusa przyjęto, że przedmiotowa inwestycja również nie będzie źródłem zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony, nie wpłynie na możliwość osiągnięcia celów działań ochronnych, ani nie wpłynie na realizację zaplanowanych działań ochronnych. Inwestycja oddzielona jest siecią inwestycji drogowych i kolejowych oraz zabudową. Ponadto, zaplecza budowy i bazy materiałowo - sprzętowe będą lokalizowanego w odległości min. 200 m od granic obszarów Natura 2000.

Inwestycja znajduje się poza zasięgiem występowania:

- 1) zespołów przyrodniczo-krajobrazowych- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Wzgórze Gołonoskie - w odległości 1,6 km, na północny- zachód od inwestycji,
- 2) użytków ekologicznych:
  - a) użytek ekologiczny Uroczysko Zielona – 4,2 km, na północny – zachód od inwestycji
  - b) użytek ekologiczny Pogoria II – 4,2 km, na północ od inwestycji,
  - c) użytek ekologiczny Młaki nad Pogorią I – 3,6 km, na północ od inwestycji,
  - d) użytek ekologiczny Torfowisko Bory- 3,6 km na wschód od inwestycji,
  - e) użytek ekologiczny Bagna w Antoniowie- 4,8 km na północ od inwestycji,
  - f) użytek ekologiczny Zakola Bielej Przemszy- 2,3 km na wschód od inwestycji
  - g) stanowisko dokumentacyjne Srocza Góra, w odległości 1,9 km na wschód od inwestycji,
- 3) pomników przyrody - pomnik przyrody: jesion wyniosły rośnie w odległości 870 m w wiąz szypułkowy rośnie w odległości ok. 900 m, na wschód od inwestycji.

Biorąc pod uwagę rodzaj inwestycji oraz brak ingerencji w ww. formy ochrony przyrody należy stwierdzić, że zarówno na etapie wykonywania i eksploatacji gazociągu nie będzie on negatywnie wpływał na przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Należy podkreślić, że wykonawca robót zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony gatunkowej z mocy prawa i w sytuacji, gdy kontynuacja prac budowlanych wymagała będzie zniszczenia, uszkodzenia roślin, niszczenia siedlisk roślin oraz gatunków zwierząt (miejsc ich rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji i żerowania) objętych ochroną, chwytania okazów zwierząt objętych ochroną, czy też przemieszczania ich z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, winno się wstrzymać prace do czasu uzyskania stosownego zezwolenia – tj. decyzji wynikającej z art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przedsięwzięcie jest zlokalizowane w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW2000130 oraz w zasięgu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie PLGW200003212889 (Bobrek).

Celami środowiskowymi dla jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie PLGW200003212889 (Bobrek) jest osiągnięcie umiarkowanego potencjału ekologicznego (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 μ S/cm), IO, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz osiągnięcie stanu chemicznego dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Ocena stanu JCWP Bobrek wykazała słaby potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego.

Planowana inwestycja znajduje się w obszarze wód podziemnych JCWPd PLGW2000130. Dla JCWPd o nr PLGW2000130 zostały wyznaczone cele środowiskowe tj.: osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Ocena stanu tych wód wykazała dobry stan

chemiczny i słaby stan ilościowy. Wody podziemne znajdujące się w obrębie przedmiotowej JCWPd narażone są na zagrożenia związane z odwadnianiem wyrobisk górniczych powstałych na skutek eksploatacji węgla kamiennego oraz presją obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną i przemysłem.

Gazociąg zostanie wykonany z rur stalowych, fabrycznie izolowanych co również będzie zabezpieczało wody podziemne i powierzchniowe przed zanieczyszczeniem. Ponadto przedmiotowy gazociąg będzie objęty systemem czynnej ochrony katodowej, która wraz z izolacją zewnętrzną rur stanowić będzie zabezpieczenie gazociągu przed korozją elektrochemiczną. Biorąc pod uwagę ww. rozwiązania, należy stwierdzić, że nie ma zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych, ani powierzchniowych.

Zakres planowanego przedsięwzięcia nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których jest mowa w art. 57, 59 i 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, a ustanowionych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 300).

Oddziaływanie przedsięwzięcia ze względu na jego rodzaj będzie miało zasięg lokalny. Nie przewiduje się występowania oddziaływania skumulowanego.

Ze względu na znaczną odległość inwestycji od granicy Państwa (ok. 70 km od planowanego zamierzenia), nie będą występowały oddziaływania transgraniczne.

Ryzyko wystąpienia katastrofy budowlanej jest niewielkie. Projektowany gazociąg zostanie wyposażony w systemy zabezpieczające, które mają za zadanie zminimalizować ewentualną możliwość powstania katastrofy budowlanej. Wszelkie prace będą prowadzone zgodnie ze standardami obowiązującymi u Wykonawcy oraz u Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz System S.A. W związku z powyższym ryzyko powstania katastrofy zostanie ograniczone do minimalnego poziomu.

W świetle art. 248 ust. 2a pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transport substancji niebezpiecznych rurociągami z uwzględnieniem pompowni, nie kwalifikuje się do kategorii zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Niezależnie od tego, w przypadku gazociągu wysokiego ciśnienia mogą wystąpić sytuacje awaryjne, jednak nie będą się one kwalifikowały do kategorii poważnej awarii przemysłowej, gdyż projektowana inwestycja nie jest zakładem w rozumieniu ww. ustawy. Nie ma ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i katastrofy naturalnej.

Teren, na którym będzie realizowana inwestycja nie jest objęty ochroną konserwatorską. Brak jest stanowisk archeologicznych. Teren przedsięwzięcia nie jest wpisany do rejestru zabytków.

Mając na uwadze powyższe stwierdzenia oraz uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, tj. wystąpienie okresowych oddziaływań na środowisko – w trakcie realizacji zamierzenia, mała skala przedsięwzięcia i stosunkowo niewielka zajętość terenu podczas fazy realizacji przedsięwzięcia, brak oddziaływań podczas normalnej eksploatacji inwestycji, tut. Organ, po zasięgnięciu opinii Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, PGW WP Dyrektora Zarządu Zlewni w Katowicach stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Uwzględniając powyższe uzasadnienie stwierdzono jak w sentencji decyzji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji (art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kpa).

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona ma prawo do zrzeczenia się wniesienia odwołania składając stosowne oświadczenie organowi, który decyzję wydał, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 127a § 1 Kpa). Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kpa). Skutkiem zrzeczenia się odwołania jest niemożność zaskarżenia decyzji do organu odwoławczego i wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kpa).

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 Kpa w przypadku wnoszenia odwołania w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie wyłącznie w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (tj. w placówce Poczty Polskiej S.A.) albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

Załącznik do decyzji:

1. Charakterystyka przedsięwzięcia

Otrzymuje:

1. Pan Maciej Śledziński, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 7, 02-366 Warszawa (pełnomocnik inwestora: Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. z siedzibą przy ul. Mszczonowskiej 4, 02-337 Warszawa),

2. WOOS aa

Do wiadomości: (zgodnie z art. 74 ust. 4 oraz 86a ustawy ooś)

1. Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
ul. Raciborska 39, 40-074 Katowice
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Zarząd Zlewni w Katowicach
Plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice
3. Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza
Ul. Graniczna 21, 41-300
4. Prezydent Miasta Sosnowiec
Al. Zwycięstwa 20, 41-200 Sosnowiec

Kopia: (zgodnie z art. 19 ust. 2 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r.
o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego
gazu ziemnego w Świnoujściu)

1. Minister Infrastruktury

Dokonano opłaty skarbowej zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej
(t.j Dz. U. z 2022 r. poz. 2142).

st. specjalista Mateusz Podgornow

Załącznik nr 1

do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 11 maja 2023

znak: WOOS.420.48.2022.MP1.14

Charakterystyka przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa gazociągu DN500 Tworzeń – Szopienice – opracowanie dokumentacji projektowej”

Inwestor: Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. z siedzibą przy ul. Mszczonowskiej 4, 02-337 Warszawa

I. Rodzaj, skala, usytuowanie oraz zakres przedsięwzięcia

Trasa projektowanego gazociągu przebiega przez teren województwa śląskiego, powiatu Sosnowiec, gminy M. Sosnowiec, obręb: Klimontów, Porąbka, Zagórze, Kazimierz oraz powiatu Dąbrowa Górnicza, gminy Dąbrowa Górnicza, obręb: Strzemieszyce Wielkie, Dąbrowa Górnicza I, Dąbrowa Górnicza II. Początek inwestycji jest w rejonie ul. Wileńskiej w Sosnowcu, a koniec na terenie węzła Tworzeń w Dąbrowie Górniczej.

Inwestycja polegać będzie na budowie gazociągu DN500 MOP 5,5MPa o długości ok. 7600 metrów oraz budowie nowego zespołu zaporowo–upustowego wraz z likwidacją ZZU: KZ1002, KZ1001, KZ1000. Ponadto realizacja inwestycji będzie wymagała konieczność przebudowy wodociągu o długości ok. 60 m w miejscu włączenia gazociągu, ze względu na kolizję z nim.

W ramach projektu planuje się:

- budowę gazociągu DN500 MOP 5,5 MPa,
- budowę nowego zespołu zaporowo–upustowego na działkach nr 1140/3 i 1140/4 obręb 0006 Klimontów, gmina M. Sosnowiec, powiat Sosnowiec, województwo śląskie,
- likwidację ZZU: KZ1002, KZ1001, KZ1000,
- trwałe wyłączenie z eksploatacji istniejących odcinków gazociągu DN500, które zostaną poddane unieczynnieniu (zostaną zamulone mieszaniną wody i piasku) i zaślepienie dennicami stalowymi oraz pozostawione w gruncie. Odcinki gazociągu, które zostaną wykonane w śladzie istniejącego gazociągu zostaną odkopane, rury porozcinane, wydobyte z wykopu, a następnie zagospodarowane zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (przewody stalowe zostaną ześlomowane),
- przebudowa wodociągu DN110 i przyłącza wodociągowego DN40 w km 0 (początek gazociągu) projektowanego gazociągu - likwidacja ok. 60 m i budowa ok. 55 m z materiału PE100 SDR11.

II. Rodzaj technologii

Prace przy budowie gazociągu będą odbywały się w wyznaczonym pasie montażowym tzn. wykonanie wykopu, tymczasowy odkład gruntu wydobytego z wykopu, spawanie gazociągu, ułożenie gazociągu w wykopie, zakopanie gazociągu, przywrócenie terenu do stanu zbliżonego przed rozpoczęciem prac, przeprowadzenie prób ciśnieniowych. Na większości części trasy gazociągów rury będą układane w otwartym wykopie. Przekraczanie przeszkód terenowych (np. przekraczanie dróg, rowów melioracyjnych, cieków wodnych, sieci uzbrojenia terenu) będzie realizowane z wykorzystaniem technologii bezwykopowych lub tradycyjnego wykopu otwartego.

Dla potrzeb przebudowy i budowy gazociągu, przewiduje się wycinkę drzew i krzewów znajdujących się w pasie montażowym. Łączny szacunkowy zakres wycinki to 5710 sztuk drzew na terenach nieleśnych i na terenach leśnych – 53153 sztuk. Natomiast szacunkowa powierzchnia zieleni przeznaczonej do wycinki, została przedstawiona w poniższej tabeli:

Rodzaj zieleni i lokalizacja	Szacunkowa powierzchnia zieleni przeznaczonej do wycinki
drzewa – lasy państwowe	ok. 292 343 m ²
drzewa – lasy prywatne	ok. 17 471 m ²
zagajniki	ok. 84 888 m ²
krzewy	ok. 53 755 m ²

Prace i czynności związane z układaniem gazociągu będą podzielone na następujące etapy główne:

- przygotowanie terenu pod budowę,
- budowa dróg dojazdowych,
- roboty ziemne,
- montaż (spawanie i gięcie) oraz ułożenie odcinków gazociągu na dnie wykopu,
- badanie i uruchamianie gazociągu (oczyszczanie gazociągu/próby hydrauliczne/ opróżnienie i osuszenie gazociągu),
- zasypanie wykopów,
- przywrócenie terenu do stanu zbliżonego do pierwotnego.

W przypadku przechodzenia gazociągu przez tereny o płytkim zaleganiu zwierciadła wód gruntowych, niezbędne będzie przeprowadzenie wyprzedzającego odwodnienia wykopu. W ramach przedsięwzięcia, odwodnienia wykopu mogą być wykonane przy wykorzystaniu następujących metod: wytworzenie depresji poniżej spodu dna wykopu poprzez pompowanie wody z zestawów igłofiltrów usytuowanych poza obrębem wykopu oraz odwodnienie bezpośrednie.

Wykonany gazociąg zostanie poddany próbom wytrzymałości i szczelności. Próba ciśnieniowa wykonana zostanie jako hydrauliczna. Po zakończeniu prób ciśnieniowych użyta woda będzie kierowana do zbiornika pośredniego z zabudowanym filtrem wykonanym z geowłókniny, gdzie nastąpi wstępna separacja zanieczyszczeń ze zrucanej wody. Z wody zostaną oddzielone zanieczyszczenia, które dostały się do wnętrza rurociągu podczas prac budowlano - montażowych. Woda z poddawanych próbom elementów po wstępnym oczyszczeniu zostanie przez wykonawcę robót odprowadzona do wód lub do ziemi (po uzyskaniu zgód wynikających z ustawy Prawo wodne) lub zostanie przetransportowana autocysternami do lokalnej oczyszczalni ścieków.

Po wykonaniu robót teren zostanie zrekultywowany, przywrócony do stanu poprzedzającego prace wykonawcze i zwrócony do użytkowania zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Katowicach

dr Mirosława Mierzyk-Sawicki